

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

14. Quod possumus bonas habere cogitationes, & qualiter.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

an Dei timore sit grave, an integrum sensu, an humana ostentatione, aut aliqua novitatis presumptione sit leve, si meriti ejus pondus inanis imminuerit, vel arroserit gloria, & sic ea protinus ad examen publicum trutinantes, id est, ad Prophetarum, & Apostolorum testimonia conferentes, vel tanquam integra, atque perfecta, illisque collibrantia suspiciamus, vel tanquam imperfecta, atque damnosa, nec illorum ponderi consonantia, omni diligentia refutemus.

Sit nobis exemplo sanctissima Virgo. Nonne hæc subtilissima trutinã cogitationes pendit? Audiamus Evangelicam: *Et cogitabat, quæsit esset ista salutaris.* Cogitabat utrum divina, an à Dæmone, inquit Euthym. licet cogitasse potius dicenda sit ex profundissimæ humilitatis sensu, cum lucis Angelum purissimis, ut solebat, oculis mox cognoverit.

Virus est sermo Dei, & efficax, & penetrabilior omni gladio accipit, & pertingens usque ad divisionem animæ, ac spiritus, compagum quoque, ac medullarum, ac disoretior cogitationum, &c.

Sume tibi gladium vadentem pilos, & c. pone in statera, &c.

Ad examen cogitationum, ac spirituum, facit illud Josue qui viso splendidissimo vultu Angeli, adhuc quærit: *Noster es, an adversariorum?* Sic, sic examinandæ cogitationes, an sint carnis, an spiritus, &c. Nostra es, an deorsum?

Quod possumus bonas habere cogitationes & qualiter.

PUNCTUM XIV.

Exercitium cordis, ait Cass. non incongruè molarum similitudini comparatur, quæ nullatenus quidem cessare possunt ab opere suo aquarum impulsibus circumactæ, in ejus verò, qui præest, situm est potestate, utrumnam triticum malit, an hordeum, loliumve comminui. Ita & mens vacua cogitationum actibus

A esse non potest: quales verò vel admittere, vel parare sibi debeat, studii, ac diligentie suæ providebit industriã. Si enim ad sanctarum Scripturarum meditationem retrinamus, ac memoriam nostram ad recordationem spiritualium rerum, & desiderium perfectionis. Spemque futuræ beatitudinis erigamus, necesse est, ut ortæ cogitationes exinde spirituales in his, quæ meditari sumus, mentem faciant **B** immorari: sin verò desidio, seu negligentia superati, vitiis, & otiosis confabulationibus occupemur, seu curis mundanis, & superfluis sollicitudinibus implicemur, consequenter exinde, velut quædam zizaniorum species generata, operationem quoque nostro cordi noxiam ministrabit.

Theologorum sententia est, Dæmonem non posse ad malum cogere voluntatem, nec ad malam cogitationem intellectum, imò nec immediatè movere, sed esse in potestate hominis, dum sancta aliqua detinetur cogitatione, pro illo tunc aliam non recipere, sique non posse Dæmonem intellectum aliquid cogitantem cogere eodem tempore ad aliud cogitandum, cum simul diversa cogitare non possit, ut probat D. Thom. Et cum voluntas præcipere possit intellectui, ut sese in bonâ cogitatione occupet, non poterit tunc temporis Dæmon ab imperio voluntatis intellectum subducere, ac distrahere. Quòd si importunæ cogitationes subreperint, vel violenter immittæ fuerint, cum orationem præventiæ, & voluntariæ non sint, demeritum nullum habent. Unde est, quod voluntas ratione admonita potest intellectui præcipere, ut subortam, vel immensam cogitationem respuat. **E**

Quòd præsentia Dei multum valeat ad distractas cogitationes in unum colligendas, affirmat S. Basilius, qui interrogatus, cujus animus temerè evagetur, otioque se det: quis frequenter irascitur, quis humanas laudes avidè capter, quis ad opera spiritualia piger sit, quis actiones suas ad Dei gloriam non referat, quis inter orandum mente semper trahitur, ad hæc singula hoc unum respon-

D. Th. p. 1.

q. 111. a. 1.

Gabr. 2. sen.

d. 8. q. 2.

Dæmon nec

voluntatem,

neque intelle-

ctum ad ma-

lum volendum

cogitandumq;

cogere potest.

D. Bas. in Reg.

Dei præsentia præsentiam animi inter orandum generat.

Luc. 1.

Hebr. 4.

Ezech. 5.

Jos. 5.

Cass. l. 8. cor. 18.

respondit: Qui non semper cogitat, A
Deum cogitationum, & actionum suarum inspectorem esse: hæc enim una recordatio, si assidua esset, contra omnia vitia sufficiens remedium esse posset. Hæc ille.

Psal. 18.

Meditatio cordis mei in conspectu tuo semper. Hoc est, quidquid corde (quod tu solus intueris) cogito, æmeditor, semper in conspectu tuo & cogitatio, & meditor: sicque omnis cogitatio cordis mei ea est, quæ semper tibi præsentari possit.

Satis potens est hæc cogitatio ad cogitationes recolligendas, Deum nosse omnes cogitationes. *Et quis cogitatis mala in cordibus vestris? Alibi: Vestri capilli capitis omnes numerati sunt.*

Math. 7.]

Exech. 5.]

Partem æqualem capillorum pones in statera, &c. Quomodo id fieri potest ab homine, sed utique à Deo, qui numerat omnes cogitationes?

Psal. 7.

1. Reg. 16.

Servans corda, & renes Deus.
Deus autem intuetur cor.

D. Ambr.

Si Sol sua virtute, suisque radiis vel abditissima, & profundissima penetrat, ut dicit D. Ambrosius, oculi Domini lucidiores Sole in omnes cordis recessus non pertingent?

Psal. 138.

O quam utilis hæc consideratio! Deus me videt, Deus novit cogitationes meas, vel de longè (pondera,) &c.

Apoc. 1.

Ad hæc: Cor castum castas solet habere cogitationes. Ille, qui in Apoc. erat præcinctus ad mamillas zona aurea, habebat caput album, sicut lana munda, sicut nix. Duo hic, vel tria breviter notanda. Primum, nunc Angelum aperuisse ad mamillas præcinctum, qui olim ad renes solum præcinctus apparuit: quia nunc, ait Ric. vel ipsæ cogitationes illicitæ manifestè refrænantur; qui enim non inquinamentum carnis, quod veteri Testamento jam fuerat interdictum, sed inquinamentum spiritus, quod in novo arctius est prohibitum, restringere veniebat, non ad renes, sed ad mamillas præcinctus debuit apparere. Sic Hugo Cardin. Ansher. & Glossa. Secundum, zonom auricam præcingere peccatus: nullum

Cur zonâ auricam præcingere peccatus.

est enim aliud vinculum, quod strictius conservet castitatem, quam zona charitatis, & amoris Dei. Honor enim mundi non valet aded constringere, ut quandoque zona castitatis non dissolvatur: timor item non sufficit, sanctas non iterat: solus Dei amor constringet renes, & propter hunc eundem amorem nunc multi se continent, ubi olim perpauci se continebant. Demum notandum, cum pectore, mamillisque præcinctis esse caput (cogitationum) album, velut lana munda: quia nimirum cor castum castas solet habere cogitationes.

Hoc idem in Cant. ubi laudantur mamillæ sponsæ, & cum laudibus mamillarum jungitur laus crinium: *Vulnerasti cor meum in uno crine collis tui;* hoc est, in tuis sanctis cogitationibus. Et quid mirum? Mox subdit quasi rei causam: *Quam pulchra sunt mamma tua!* Mammæ sunt in pectore, hospicio cordis: ubi purum est cor, puræ sunt & cogitationes.

Cant. 4.

De corde (carnali) exeunt cogitationes mala, adulteria, &c.

Ex puritate, & sanctitate cogitationum fit, ut anima tota sit sancta. In Cant. enumeratis sub diversis membrorum metaphoris, virtutibus Sponsa subditur: *Et cornu capitis tui sicut purpura Regis.* Ubi particula, &, ut alias in Scriptura, causalis est: q. d. perfectiones, quas de te perstraxi, & Sponsa, idcirco habes, quia comæ, hoc est, cogitationes capitis tui sunt sicut purpura Regis, &c.

Cant. 7.

In 2. Reg. tantoperè commendatur pulchritudo Absalonis, ut in Israël nullus pulchrior: *A planta pedis usque ad verticem non erat in eo macula.* In qua significatur, animam, quæ pulchras, bonas, sanctasque habet cogitationes, in reliquis sanctam esse, habet enim fundamentum sanctitatis, &c.

2. Reg. 14.

Quam